

ТӨВ АЙМАГ ДАХЬ
ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР

САНХҮҮГИЙН АУДИТЫН ТАЙЛАН

ТӨСВИЙН ШУУД ЗАХИРАГЧ

АУДИТЫН КОД: ТӨА-2024/94/НА-СТА-ТШЗ

ТӨВ АЙМГИЙН ЦЭЭЛ СУМЫН ЗАСАГ ДАРГЫН ТАМГЫН ГАЗРЫН
ТӨСВИЙН 2023 ОНЫ САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАН, ТӨСВИЙН
ГҮЙЦЭТГЭЛД ХИЙСЭН АУДИТЫН ХУРААНГУЙ ТАЙЛАН

Зуунмод 2024 он

Аудитын газрын дарга, тэргүүлэх аудитор Ц.Хишигжаргал

Утас: 70272582 Цахим хаяг: khishigjargalts@audit.gov.mn

Аудитын менежер О.Амаржаргал

Утас: 70273463 Цахим хаяг: amarjargalo@audit.gov.mn

Аудитор Б.Одбилэг

Утас: 70272582 Цахим хаяг: odbilegb@audit.gov.mn

Энэхүү аудитын тайлантай холбоотой нэмэлт мэдээллийг
дараах хаягаар авна уу. Цахим хаяг: www.open.audit.mn

АГУУЛГА

---

1. ХАРААТ БУС АУДИТОРЫН ДҮГНЭЛТ	3
2. АУДИТ ХИЙСЭН САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАН, ТӨСВИЙН ГҮЙЦЭТГЭЛ	5
3. САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАНГИЙН ТОДРУУЛГА.....	13
4. АУДИТЫН ТАЙЛАН.....	18
4.1 Ерөнхий зүйл	18
4.2 Материаллаг байдал.....	18
4.3 Төрийн хэмнэлтийн тухай хуулийн хэрэгжилт	18
4.4 Санхүүгийн тайлангийн аудитаар шалгасан нийцлийн аудитын асуудал.....	18
4.4.1 Шилэн дансны тухай хуулийн хэрэгжилт	18
4.5 Завсрын аудитын үр дүн, өмнөх зөвлөмжийн хэрэгжилт	19
4.5.1 Завсрын аудитын талаар.....	19
4.6 Дараагийн аудитаар анхаарах асуудал	19
5. АУДИТЫН ИЛРҮҮЛЭЛТ	20
6. АУДИТААР ИЛЭРСЭН БУРУУ ИЛЭРХИЙЛЛИЙН НЭГТЭЛ	

Товчилсон үгийн жагсаалт

УСНББОУС	Улсын Секторын Нягтлан Бодох Бүртгэлийн Олон Улсын Стандарт
АДБОУС	Аудитын Дээд Байгууллагын Олон Улсын Стандарт
ТӨБЗГ	Төрийн өмчийн бодлого зохицуулалтын газар
ИТХ	Иргэдийн төлөөлөгчдийн Хурал
ЗГНХ	Засгийн газрын нөөц хөрөнгө
ЗДНХ	Засаг даргын нөөц хөрөнгө
МУЕА	Монгол улсын Ерөнхий аудитор

1.ХАРААТ БУС АУДИТОРЫН ДҮГНЭЛТ

41100, Төв аймаг, Зуунмод сум
Утас: 70272582, Цахим шуудан: tuv@audit.gov.mn
Цахим хаяг: www.audit.mn

᠘᠘᠘4.᠐᠒.᠒3 № 01/᠑5

танай _____-ны № _____-т

Өөрчлөлтгүй дүгнэлт

Төрийн аудитын тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.3.1, 8 дугаар зүйлийн 8.1, Төсвийн тухай хуулийн 8 дугаар зүйлийн 8.9.1-д заасны дагуу Төв аймгийн Цээл сумын Засаг даргын Тамгын газрын 2022 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн байдал, санхүүгийн үр дүн, цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлт, мөнгөн гүйлгээний тайлан, тодруулгууд болон төсвийн гүйцэтгэлд аудит хийлээ.

Төв аймгийн Цээл сумын Засаг даргын Тамгын газрын 2023 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартад нийцүүлэн бүх материаллаг зүйлсийн хувьд үнэн зөв толилуулсан байна.

Дүгнэлтийн үндэслэл

Төрийн аудитын байгууллага аудит хийхдээ Аудитын дээд байгууллагын олон улсын стандарт, түүнд нийцүүлэн Монгол Улсын Ерөнхий аудиторын баталсан журам, зааврын дагуу гүйцэтгэж, аудит хийгдэх байгууллагаас хараат бус, аудиторын ёс зүйн үүрэг хариуцлагыг биелүүлж ажилласан. Бидний цуглуулсан хангалттай бөгөөд зохистой аудитын нотолгоо нь дүгнэлт өгөх үндэслэл болно.

Асуудлыг онцолсон хэсэг

Төв аймгийн Цээл сумын Засаг даргын Тамгын газар нь сумынхаа эдийн засаг, нийгмийн хөгжлийг тогтвортой ахиулах, оновчтой бодлого, зохицуулалтаар хангах замаар сумынхаа хөгжилд дэмжлэг үзүүлэх зорилго тавьж ажиллажээ. Тайлант онд аймгийн Засаг даргын нэрэмжит үзлэгийн үнэлгээгээр 87,4 хувь буюу "В" үнэлгээтэй дүгнэгдсэн байна.

Аудитын гол асуудал

Санхүүгийн тайлангийн аудитад нөлөө үзүүлэх материаллаг буруу илэрхийлэл, нөлөө бүхий эрсдэл, удирдлагын үлэмж хэмжээний шийдэл орсон асуудал буюу нөлөө бүхий ажил гүйлгээ байхгүй байна.

Бусад асуудлын хэсэг

Аудитыг гүйцэтгэхэд аудитын хамрах хүрээний хязгаарлалт хийх шаардлагагүй болон хангалттай, зохистой нотолгоог олж авах боломжгүй нөхцөл үүсээгүй тул бидний олж авсан нотолгоо нь аудитын дүгнэлтийн суурь болоход хүрэлцээтэй, зохистой гэж үзлээ. Тус санхүүгийн тайланд толилуулаагүй, тодруулаагүй асуудал байхгүй болно.

Санхүүгийн тайланд төсвийн захирагчийн хүлээх үүрэг, хариуцлага

Төсвийн захирагч санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартын дагуу үнэн зөв бэлтгэж толилуулах үүрэгтэй.

Санхүүгийн тайланг залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийлэлгүй бэлтгэхэд шаардлагатай гэж үзсэн дотоод хяналтыг тодорхойлж, хэрэгжүүлэх үүрэг хариуцлага хүлээнэ.

Төрийн аудитын байгууллагын үүрэг, хариуцлага

Төрийн аудитын байгууллага залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийллээс санхүүгийн тайлан бүхэлдээ ангид эсэх талаарх үндэслэлтэй баталгаажуулалт олж авах, дүгнэлт, зөвлөмж бүхий аудитын тайлан гаргах зорилготой.

Үндэслэлтэй баталгаажуулалт нь дээд түвшнийх боловч үнэмлэхүй түвшний баталгаажуулалт биш бөгөөд АДБОУС-ын дагуу хийсэн аудитаар бүх материаллаг буруу илэрхийлэл бүрийг илрүүлнэ гэсэн баталгаа болохгүй юм.

Буруу илэрхийлэл нь залилан эсвэл алдаанаас үүсэж болох бөгөөд дангаараа эсвэл нийлээд уг санхүүгийн тайланд үндэслэн гарах хэрэглэгчдийн эдийн засгийн шийдвэрт нөлөөлөх үндэслэлтэй байвал материаллаг гэж үздэг.

ДАРГА,
ТЭРГҮҮЛЭХ АУДИТОР

Ц.ХИШИГЖАРГАЛ

2.АУДИТ ХИЙСЭН САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАН, ТӨСВИЙН ГҮЙЦЭТГЭЛ

2.1 Аудит хийсэн санхүүгийн байдлын тайлан

Дансны код	Балансын үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	(төгрөгөөр)
			Эцсийн үлдэгдэл
1	ЭРГЭЛТИЙН ХӨРӨНГИЙН ДҮН	81,536,270.00	124,683,080.00
33	АВЛАГА	0.00	3,879,600.00
335	Бусад авлага	0.00	3,879,600.00
3351	Байгууллагаас авах авлага	0.00	3,879,600.00
35	БАРАА МАТЕРИАЛ	81,536,270.00	120,803,480.00
354	Хангамжийн материал	76,536,270.00	87,803,480.00
35410	Бичиг хэргийн материал	330,000.00	370,000.00
35420	Аж ахуйн материал	1,886,330.00	2,942,330.00
35430	Сэлбэг хэрэгсэл	663,100.00	663,100.00
35440	Түлш, шатах тослох материал	0.00	68,200.00
35450	Барилгын засварын материал	2,049,000.00	2,049,000.00
35470	Бусад хангамжийн материал	71,607,840.00	81,710,850.00
35600	Мал амьтад	5,000,000.00	33,000,000.00
2	ЭРГЭЛТИЙН БУС ХӨРӨНГИЙН ДҮН	2,113,913,870.10	2,294,488,468.70
39	ҮНДСЭН ХӨРӨНГӨ	2,113,913,870.10	2,294,488,468.70
392	Биет хөрөнгө	1,687,499,537.06	1,663,675,354.70
39201	Барилга, байгууламж, орон сууц	1,270,470,342.00	1,292,470,342.00
39202	Хуримтлагдсан элэгдэл	-134,043,294.10	-173,059,019.92
39203	Авто-тээврийн хэрэгсэл	225,903,890.00	281,978,890.00
39204	Хуримтлагдсан элэгдэл	-112,655,911.03	-145,738,713.91
39205	Машин тоног төхөөрөмж (компьютер)	223,653,736.00	247,282,376.00
39206	Хуримтлагдсан элэгдэл	-55,581,196.58	-90,527,605.78
39207	Тавилга, аж ахуйн эд хогшил	71,635,434.00	79,150,734.00
39208	Хуримтлагдсан элэгдэл	-31,279,532.02	-36,030,172.86
39214	Бусад үндсэн хөрөнгө	440,095,086.00	440,095,086.00
39215	Хуримтлагдсан элэгдэл	-210,699,017.21	-231,946,560.83
393	Биет бус хөрөнгө	426,414,333.04	426,386,000.00
39301	Програм хангамж	340,000.00	340,000.00
39302	Хуримтлагдсан элэгдэл	-311,666.96	-340,000.00
39303	Бусад биет бус хөрөнгө	426,386,000.00	426,386,000.00
394	Бусад хөрөнгө	0.00	204,427,114.00
39405	Бусад эргэлтийн бус хөрөнгө	0.00	204,427,114.00
3	НИЙТ ХӨРӨНГИЙН ДҮН III=I+II	2,195,450,140.10	2,419,171,548.70
4	НИЙТ ӨР ТӨЛБӨР	0.00	103,039.00
41	БОГИНО ХУГАЦААТ ӨР ТӨЛБӨР	0.00	103,039.00
413	Өглөг	0.00	103,039.00
41310	Ажилчидтай холбогдсон өглөг	0.00	103,039.00
5	ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН	2,195,450,140.10	2,419,068,509.70
51	Засгийн газрын хувь оролцоо	2,195,450,140.10	2,419,068,509.70
511	Засгийн газрын оруулсан капитал /Засгийн газрын сан/ орон нутгийн сан	710,837,936.62	710,837,936.62
51101	Өмч: - төрийн	710,837,936.62	710,837,936.62
512	Хуримтлагдсан үр дүн	1,169,452,107.23	1,393,160,006.83
51210	Өмнөх үеийн үр дүн	909,325,189.56	1,169,541,637.23
51220	Тайлант үеийн үр дүн	260,126,917.67	223,618,369.60
51300	Хөрөнгийн дахин үнэлгээний зөрүү	315,160,096.25	315,070,566.25
6	ӨР ТӨЛБӨР, ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН VI=IV+V	2,195,450,140.10	2,419,171,548.70

2.2 Аудит хийсэн санхүүгийн үр дүнгийн тайлан

Дансны код	Үзүүлэлт	(төгрөгөөр)	
		Өмнөх оны гүйцэтгэл	Тайлант оны гүйцэтгэл
1	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ОРЛОГЫН ДҮН (I)	823,753,044.16	1,091,339,481.00
12	ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО	348,522,127.10	324,420,614.00
120	Нийтлэг татварын бус орлого	348,522,127.10	324,420,614.00
120004	Төсөв байгууллагын өөрийн орлого	348,522,127.10	324,420,614.00
1200041	Үндсэн үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	154,000.00	0.00
1200045	Үнэ төлбөргүй хүлээн авсан орлого	348,368,127.10	324,420,614.00
13	ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО	475,230,917.06	766,918,867.00
1311	Нэмэлт санхүүжилтийн орлого	30,352,817.06	123,401,267.00
131101	Төрийн болон орон нутгийн өмчит бус этгээдээс авсан хандив, тусламж	5,000,000.00	9,416,000.00
131103	ЗГНХ,ЗДНХөрөнгө,түүнтэй адилтгах ангилагдаагүй нөөц хөрөнгөөс тухайн төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	388,800.00	0.00
131104	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	11,586,569.00	88,704,995.00
131105	Төсвийн байгууллагын үндсэн үйл ажиллагааны хүрээнд бий болсон нэмэлт орлого	13,377,448.06	25,280,272.00
1320	Орон нутгийн төсвөөс санхүүжих	444,878,100.00	643,517,600.00
132001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт /орон нутгийн төсөвт байгууллага/	444,878,100.00	643,517,600.00
2	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЗАРДЛЫН ДҮН	563,525,015.39	867,721,111.40
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	544,025,015.39	807,893,026.40
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	523,410,497.42	770,474,859.09
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	237,430,717.46	395,090,220.74
210101	Үндсэн цалин	171,092,032.56	317,063,760.37
210102	Нэмэгдэл	24,872,756.86	74,588,960.37
210104	Урамшуулал	9,680,933.04	3,437,500.00
210105	Гэрээт ажлын хөлс	31,784,995.00	0.00
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	28,585,628.67	48,550,499.49
210201	Тэтгэврийн даатгал	20,115,980.85	33,584,150.08
210202	Тэтгэмжийн даатгал	2,381,438.57	4,021,717.38
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	1,905,150.17	3,157,974.65
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	371,754.88	685,756.02
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	3,811,304.20	7,100,901.36
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	72,592,618.91	73,087,764.21
210301	Гэрэл, цахилгаан	5,514,973.91	4,593,181.21
210302	Түлш, халаалт	62,627,400.00	68,404,583.00
210303	Цэвэр, бохир ус	4,450,245.00	90,000.00
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	34,387,979.00	36,677,034.00
210401	Бичиг хэрэг	3,769,600.00	4,660,900.00
210402	Тээвэр, шатахуун	21,303,944.00	29,922,134.00
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	1,030,000.00	826,800.00
210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	3,761,006.00	0.00
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	4,523,429.00	857,700.00

210408	Бараа материал акталсны зардал	0.00	409,500.00
2105	Нормативт зардал	450,000.00	814,800.00
210502	Хоол, хүнс	450,000.00	315,000.00
210503	Нормын хувцас, зөөлөн эдлэл	0.00	499,800.00
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	3,890,170.00	1,621,000.00
210604	Урсгал засвар	3,890,170.00	1,621,000.00
2107	Томилолт, зочны зардал	3,565,200.00	6,765,200.00
210702	Дотоод албан томилолт	3,565,200.00	6,765,200.00
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	1,668,528.00	12,261,089.00
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	0.00	10,864,453.00
210802	Аудит, баталгаажуулалт, зэрэглэл тогтоох	604,800.00	604,800.00
210803	Даатгалын үйлчилгээ	697,936.00	641,836.00
210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	365,792.00	150,000.00
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	140,839,655.38	195,607,251.65
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	37,676,507.06	54,381,796.25
210903	Үндсэн хөрөнгийн элэгдэл, хорогдол	103,163,148.32	141,225,455.40
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	20,614,517.97	37,418,167.31
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	2,403,000.00	19,100.00
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	2,403,000.00	19,100.00
2134	Орон нутгийн төсвийн ерөнхийлөн захирагчдад олгох татаас, санхүүжилт	18,211,517.97	37,399,067.31
213403	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	18,211,517.97	37,399,067.31
22	ХӨРӨНГИЙН ЗАРДАЛ	19,500,000.00	59,828,085.00
2200	Дотоод эх үүсвэрээр	19,500,000.00	59,828,085.00
222001	Тоног төхөөрөмж	0.00	59,828,085.00
223001	Бусад хөрөнгө	19,500,000.00	0.00
3	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ҮР ДҮН (3)=(1)-(2)	260,228,028.77	223,618,369.60
225	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ БУС ЗАРДЛЫН ДҮН	101,111.10	0.00
225001	Үндсэн хөрөнгө худалдсаны гарз	101,111.10	0.00
4	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ БУС ҮР ДҮН (4)=(145-225)	-101,111.10	0.00
5	НИЙТ ҮР ДҮН (5)=(3)+(4)	260,126,917.67	223,618,369.60

2.3 Аудит хийсэн мөнгөн гүйлгээний тайлан

(төгрөгөөр)

Дансны код	Үзүүлэлт	Өмнөх оны гүйцэтгэл	Тайлант оны гүйцэтгэл
1	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ МӨНГӨН ОРЛОГЫН ДҮН (1)	475,477,027.07	766,918,867.00
12	ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО	246,110.01	0.00
120	Нийтлэг татварын бус орлого	246,110.01	0.00
120004	Төсөв байгууллагын өөрийн орлого	246,110.01	0.00
1200041	Үндсэн үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	154,000.00	0.00
1200042	Туслах үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	92,110.01	0.00
13	ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО	475,230,917.06	766,918,867.00
1311	Нэмэлт санхүүжилтийн орлого	30,352,817.06	123,401,267.00
131101	Төрийн болон орон нутгийн өмчит бус этгээдээс авсан хандив, тусламж	5,000,000.00	9,416,000.00
131103	ЗГНХ,ЗДНХөрөнгө,түүнтэй адилтгах ангилагдаагүй нөөц хөрөнгөөс тухайн	388,800.00	0.00

	төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө		
131104	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	11,586,569.00	88,704,995.00
131105	Төсвийн байгууллагын үндсэн үйл ажиллагааны хүрээнд бий болсон нэмэлт орлого	13,377,448.06	25,280,272.00
1320	Орон нутгийн төсвөөс санхүүжих	444,878,100.00	643,517,600.00
132001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт /орон нутгийн төсөвт байгууллага/	444,878,100.00	643,517,600.00
2	НИЙТ ЗАРЛАГА ба ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН (2)	442,690,027.07	665,955,642.00
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	442,690,027.07	665,955,642.00
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	421,478,509.10	627,631,074.69
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	205,277,793.87	395,111,333.13
210101	Үндсэн цалин	167,635,128.40	316,271,160.76
210102	Нэмэгдэл	27,961,732.43	75,402,672.37
210104	Урамшуулал	9,680,933.04	3,437,500.00
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	24,936,810.67	48,426,348.10
210201	Тэтгэврийн даатгал	17,593,036.85	33,525,658.69
210202	Тэтгэмжийн даатгал	2,063,592.57	3,942,360.31
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	1,650,874.17	3,202,646.97
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	321,408.88	689,515.61
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	3,307,898.20	7,066,166.52
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	72,592,618.91	73,223,764.21
210301	Гэрэл, цахилгаан	5,514,973.91	4,593,181.21
210302	Түлш, халаалт	62,627,400.00	68,404,583.00
210303	Цэвэр, бохир ус	4,450,245.00	226,000.00
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	28,320,055.00	22,217,860.00
210401	Бичиг хэрэг	3,274,600.00	2,403,300.00
210402	Тээвэр, шатахуун	18,878,755.00	18,270,160.00
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	1,030,000.00	1,544,400.00
210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	5,041,700.00	0.00
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	95,000.00	0.00
2105	Нормативт зардал	1,000,000.00	1,000,000.00
210503	Нормын хувцас, зөөлөн эдлэл	1,000,000.00	1,000,000.00
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	3,460,000.00	4,800,000.00
210604	Урсгал засвар	3,460,000.00	4,800,000.00
2107	Томилолт, зочны зардал	3,565,200.00	6,765,200.00
210702	Дотоод албан томиллолт	3,565,200.00	6,765,200.00
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	42,404,413.59	20,771,989.00
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	40,735,885.59	19,375,353.00
210802	Аудит, баталгаажуулалт, зэрэглэл тогтоох	604,800.00	604,800.00
210803	Даатгалын үйлчилгээ	697,936.00	641,836.00
210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	365,792.00	150,000.00
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	39,921,617.06	55,314,580.25
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	39,921,617.06	55,314,580.25

213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	21,211,517.97	38,324,567.31
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	3,000,000.00	925,500.00
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	3,000,000.00	925,500.00
2134	Орон нутгийн төсвийн ерөнхийлөн захирагчдад олгох татаас, санхүүжилт	18,211,517.97	37,399,067.31
213403	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	18,211,517.97	37,399,067.31
3	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (3)=(1)-(2)	32,787,000.00	100,963,225.00
5	ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН МӨНГӨН ЗАРДЛЫН ДҮН (5)	32,787,000.00	100,963,225.00
22	ХӨРӨНГИЙН ЗАРДАЛ	32,787,000.00	100,963,225.00
2200	Дотоод эх үүсвэрээр	32,787,000.00	100,963,225.00
223001	Бусад хөрөнгө	19,500,000.00	0.00
225106	Биет ба биет бус хөрөнгө худалдан авсан зардал	13,287,000.00	100,963,225.00
6	ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (6)=(4)-(5)	-32,787,000.00	100,963,225.00
8	НИЙТ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (8)=(3)+(6)+(7)	0.00	0.00
9	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл	0.00	0.00

2.4 Аудит хийсэн цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлтийн тайлан

(төгрөг
өөр)

Код	Үзүүлэлт	Засгийн газрын оруулсан капитал	Дахин үнэлгээний нөөц	Хуримтлагдсан дүн	Засгийн газрын хувь оролцооны нийт дүн
C01	2021 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	710,837,936.62	315,160,096.25	909,325,189.56	1,935,323,222.43
C02	Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын өөрчлөлт	0.00	0.00	0.00	0.00
C03	Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл	710,837,936.62	315,160,096.25	909,325,189.56	1,935,323,222.43
C04	Үндсэн хөрөнгийн дахин үнэлгээний өсөлт	0.00	0.00	0.00	0.00
C05	Үндсэн хөрөнгийн дахин үнэлгээний бууралт	0.00	0.00	0.00	0.00
C06	Орлогын тайланд хүлээн зөвшөөрөөгүй олз, гарз	0.00	0.00	0.00	0.00
C07	Тайлант үеийн үр дүн	0.00	0.00	260,126,917.67	260,126,917.67
C08	2021 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	710,837,936.62	315,160,096.25	1,169,452,107.23	2,195,450,140.10
D01	2021 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	710,837,936.62	315,160,096.25	1,169,452,107.23	2,195,450,140.10
D02	Нягтлан бодох	0.00	0.00	89,530.00	89,530.00

	бүртгэлийн бодлогын өөрчлөлт				
D03	Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл	710,837,936.62	315,160,096.25	1,169,541,637.23	2,195,539,670.10
D04	Үндсэн хөрөнгийн дахин үнэлгээний өсөлт, бууралт	0.00	-89,530.00	0.00	-89,530.00
D05	Үндсэн хөрөнгийн өсөлт, бууралт	0.00	0.00	0.00	0.00
D06	Орлогын тайланд хүлээн зөвшөөрөөгүй олз, гарз	0.00	0.00	0.00	0.00
D07	Гадаад валютын хөрвүүлэлтийн зөрүү	0.00	0.00	0.00	0.00
D08	Тайлант үеийн үр дүн	0.00	0.00	223,618,369.60	223,618,369.60
D09	2022 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	710,837,936.62	315,070,566.25	1,393,160,006.83	2,419,068,509.70

2.5 Аудит хийсэн төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан

(төгрөгөөр)

Эдийн засгийн ангилал	Үзүүлэлт	Тайлант оны	
		Батлагдсан төлөвлөгөө	Гүйцэтгэл
2	НИЙТ ЗАРЛАГА БА ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН	643,517,600.00	614,197,372.69
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	628,517,600.00	599,197,372.69
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	627,517,600.00	598,271,872.69
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	387,911,400.00	370,691,833.13
210101	Үндсэн цалин	341,103,400.00	305,423,738.66
210102	Нэмэгдэл	46,808,000.00	61,830,594.47
210104	Урамшуулал	0.00	3,437,500.00
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	48,488,900.00	45,373,903.10
210201	Тэтгэврийн даатгал	32,972,500.00	31,503,152.69
210202	Тэтгэмжийн даатгал	3,879,000.00	3,698,165.31
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	3,103,300.00	2,954,132.97
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	775,800.00	640,675.61
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	7,758,300.00	6,577,776.52
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	77,119,400.00	73,223,764.21
210301	Гэрэл, цахилгаан	5,507,600.00	4,593,181.21
210302	Түлш, халаалт	71,385,800.00	68,404,583.00
210303	Цэвэр, бохир ус	226,000.00	226,000.00
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	16,208,700.00	16,202,560.00
210401	Бичиг хэрэг	2,000,000.00	2,000,000.00
210402	Тээвэр, шатахуун	12,658,700.00	12,658,160.00
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	1,550,000.00	1,544,400.00
2105	Нормативт зардал	1,000,000.00	1,000,000.00
210503	Нормын хувцас, зөөлөн эдлэл	1,000,000.00	1,000,000.00
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	4,800,000.00	4,800,000.00
210604	Урсгал засвар	4,800,000.00	4,800,000.00
2107	Томилолт, зочны зардал	6,765,200.00	6,765,200.00

210702	Дотоод албан томилолт	6,765,200.00	6,765,200.00
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	22,011,500.00	20,166,989.00
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	20,500,000.00	18,770,353.00
210802	Аудит, баталгаажуулалт, зэрэглэл тогтоох	604,800.00	604,800.00
210803	Даатгалын үйлчилгээ	756,700.00	641,836.00
210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	150,000.00	150,000.00
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	63,212,500.00	60,047,623.25
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	63,212,500.00	60,047,623.25
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	1,000,000.00	925,500.00
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	1,000,000.00	925,500.00
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	1,000,000.00	925,500.00
22	ХӨРӨНГИЙН ЗАРДАЛ	15,000,000.00	15,000,000.00
2200	Дотоод эх үүсвэрээр	15,000,000.00	15,000,000.00
222001	Тоног төхөөрөмж	15,000,000.00	15,000,000.00
0	ЗАРДЛЫГ САНХҮҮЖҮҮЛЭХ ЭХ ҮҮСВЭР	596,747,600.00	643,517,600.00
1320	ОРОН НУТГИЙН ТӨСВӨӨС САНХҮҮЖИХ	596,747,600.00	643,517,600.00
122005	Орон нутгийн төсвөөс	596,747,600.00	643,517,600.00

2.6 Аудит хийсэн нэмэлт төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан

(төгрөг өөр)

Дансны код	Үзүүлэлт	Өмнөх он	Гүйцэтгэл
	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл		
I	НИЙТ ЗАРЛАГА БА ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН	30,506,817.06	115,322,427.00
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	30,506,817.06	55,494,342.00
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	30,506,817.06	55,494,342.00
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	0.00	24,419,500.00
210101	Үндсэн цалин	0.00	10,847,422.10
210102	Нэмэгдэл	0.00	13,572,077.90
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	0.00	3,052,445.00
210201	Тэтгэврийн даатгал	0.00	2,022,506.00
210202	Тэтгэмжийн даатгал	0.00	244,195.00
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	0.00	248,514.00
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	0.00	48,840.00
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	0.00	488,390.00
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	4,224,245.00	0.00
210303	Цэвэр, бохир ус	4,224,245.00	0.00
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	4,082,455.00	6,015,300.00
210401	Бичиг хэрэг	144,000.00	403,300.00
210402	Тээвэр, шатахуун	3,843,455.00	5,612,000.00
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	95,000.00	0.00
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	5,000,000.00	605,000.00
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	5,000,000.00	605,000.00
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	17,200,117.06	21,402,097.00
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	17,200,117.06	21,402,097.00

2133	Олгосон санхүүжилт, шилжүүлэг	0.00	8,078,840.00
213403	Орон нутгийн төсвийн ерөнхийлөн захирагчдад олгох татаас, төвлөрүүлэх шилжүүлэг	0.00	8,078,840.00
22	ХӨРӨНГИЙН ЗАРДАЛ	0.00	59,828,085.00
2200	Дотоод эх үүсвэрээр	0.00	59,828,085.00
222001	Тоног төхөөрөмж	0.00	59,828,085.00
II	ЗАРДЛЫГ САНХҮҮЖҮҮЛЭХ ЭХ ҮҮСВЭР	30,352,817.06	123,401,267.00
1311	Нэмэлт санхүүжилтийн орлого	30,352,817.06	123,401,267.00
131101	Төрийн болон орон нутгийн өмчит бус этгээдээс авсан хандив, тусламж	5,000,000.00	9,416,000.00
131103	ЗГНХ,ЗДНХөрөнгө,түүнтэй адилтгах ангилагдаагүй нөөц хөрөнгөөс тухайн төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	388,800.00	0.00
131104	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	11,586,569.00	88,704,995.00
131105	Төсвийн байгууллагын үндсэн үйл ажиллагааны хүрээнд бий болсон нэмэлт орлого	13,377,448.06	25,280,272.00
131106	Төсвийн урамшуулал	0.00	0.00
IV	НИЙТ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (III)=(II)-(I)	0.00	0.00
	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл		
	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл		

5. АУДИТЫН ИЛРҮҮЛЭЛТ

Аудитаар нийт 114,358.7 мянган төгрөгийн алдаа¹ илэрснээс аудитын явцад 110,479.1 мянган төгрөгийн алдааг залруулж, 3,879.6 мянган төгрөгийн алдааг дахин давтан гаргахгүй байх зөвлөмж өглөө.

1.Илрүүлэлт: Санхүүгийн тайлангийн бүрэлдэхүүн уялдааг тулгаж үзэхэд мөнгөн гүйлгээний тайланд төсвийн хөрөнгөөр худалдан авсан биет бус хөрөнгийн дүнг салгаж тайлагнаагүй байна. Энэ нь Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хуулийн 20 дугаар зүйлийн 20.2.3-т “холбогдох олон улсын стандарт, эрх бүхий төрийн байгууллагаас баталсан нягтлан бодох бүртгэлийн стандарт, журам, заавар, энэ хуулийн 5.1.3-д жинхэнэ хэрэгжилтийн зарчмыг баримтлан нягтлан бодох бүртгэл хөтөлнө” гэж заасныг болон санхүүгийн тайлангийн “тохиолдсон байх”, “нийцсэн бөгөөд зохистой байх” гэсэн батламж мэдэгдлийг хангахгүй байна.

Шийдвэрлэсэн нь: Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хуулийн 15 дугаар зүйлийн 15.2-т “Нягтлан бодох бүртгэлийн алдааг алдаа гарсан үеийн санхүүгийн тайланд тусгах замаар залруулна” гэсэн заалтын дагуу гүйцэтгэлийн үе шатанд залруулга хийгдсэн.

2.Илрүүлэлт: Үндсэн хөрөнгийн тодруулгын тайлангийн худалдан авсан дүнг мөнгөн гүйлгээний тайлангийн хөрөнгийн зардалтай тулгахад 9,515.9 мянган төгрөгөөр зөрүүтэй байна. Энэ нь Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хуулийн 20 дугаар зүйлийн 20.2.3-т “холбогдох олон улсын стандарт, эрх бүхий төрийн байгууллагаас баталсан нягтлан бодох бүртгэлийн стандарт, журам, заавар, энэ хуулийн 5.1.3-д жинхэнэ хэрэгжилтийн зарчмыг баримтлан нягтлан бодох бүртгэл хөтөлнө” гэж заасныг болон санхүүгийн тайлангийн “тохиолдсон байх”, “нийцсэн бөгөөд зохистой байх” гэсэн батламж мэдэгдлийг хангахгүй байна.

Шийдвэрлэсэн нь: Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хуулийн 15 дугаар зүйлийн 15.2-т “Нягтлан бодох бүртгэлийн алдааг алдаа гарсан үеийн санхүүгийн тайланд тусгах замаар залруулна” гэсэн заалтын дагуу гүйцэтгэлийн үе шатанд залруулга хийгдсэн.

Аудитаар нийт 662,895.2 мянган төгрөгийн зөрчил² илэрснээс, 13,455.1 мянган төгрөгийн төлбөрийн акт тогтоож, 649,440.1 мянган төгрөгийн албан шаардлага хүргүүлсэн.

5.1 Төлбөрийн акт

1. Илрүүлэлт: Аймгийн Засаг даргын 2023 оны 01 дүгээр сарын 20-ны өдрийн Б/02 тоот захирамж болон, сумын Засаг даргын 2023 оны 01 дүгээр сарын 23-ний өдрийн Б/01 захирамжийг үндэслэн Монгол улсын Засгийн газрын 489 дүгээр тогтоолыг зөрчиж улс төрийн албан хаагчдад орон нутгийн нэмэгдэл 12,649.6 мянган төгрөг олгож төсвийг үр ашиггүй зарцуулсан зөрчил илэрлээ. Энэ нь Төсвийн тухай хуулийн 5 дугаар зүйлийн 5.1.5-д “Хариуцлагатай байх”, Төрийн хэмнэлтийн тухай хуулийн 15 дугаар зүйлийн 15.1.3-т “хууль тогтоомжид зааснаас өөр хэлбэрээр тэтгэмж, шагнал, урамшуулал, дэмжлэг олгох”, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хуулийн 18 дугаар зүйлийн 18.1-д “Нягтлан бодох бүртгэлийг удирдан зохион байгуулах үүргийг аж ахуйн нэгж, байгууллагын гүйцэтгэх удирдлага хүлээнэ”, Монгол Улсын Засгийн газрын 2022 оны 12 дугаар сарын 28-ны өдрийн 489 дүгээр “Тогтоолд нэмэлт оруулж, тогтоолын хавсралтад нэмэлт өөрчлөлт оруулах тухай ” тогтоол 018 оны 12 дугаар сарын 19-ний өдрийн 382 дугаар “Журам батлах тухай” тогтоол болон санхүүгийн тайлангийн аудитын “нийцсэн бөгөөд зохистой байх”, “эрх ба үүрэг” гэсэн батламж мэдэгдлүүдийг хангахгүй байна.

Шийдвэрлэсэн нь: Төрийн аудитын тухай хуулийн 21 дүгээр зүйлийн 21.2 дахь

¹ Мэдээллийг тусгахгүй орхигдуулах, буруу тусган илэрхийлэх, үүнд, математик үйлдлийн алдаа, НББ-ийн бодлогыг мөрдөхөд гарсан алдаа, бодит байдлыг буруу тайлбарласан /буруу ойлгосон/, хайнга хандсан /мартсан, тэмдэглээгүй орхисон/,

² Хүчин төгөлдөр үйлчилж буй хууль тогтоомжид харшлах байгууллага, түүний удирдлага, байгууллагад ажилладаг бусад хувь хүний санаатай болон санамсаргүй үйлдэл, эс үйлдэл.

заалт болон МУЕА-ын 2020 оны А/95 дугаар тушаалаар батлагдсан “Албан шаардлага өгөх, төлбөрийн акт тогтоох журам”-ын 4.2.3.8-д “Төрийн аудитын тухай хуулийн 21 дүгээр зүйлийн 21.2-т заасан бусад нөхцөл байдал үүссэн” бол төлбөрийн акт тогтооно гэсний дагуу шийдвэрлэв.

2. Илрүүлэлт: Нийгмийн даатгалын улсын байцаагчийн 2021 оны 34 дүгээр актаар тогтоосон алдангийг төсвөөс төлсөн зөрчил илэрлээ. Энэ нь Төсвийн тухай хуулийн 5 дугаар зүйлийн 5.1.5-д “Хариуцлагатай байх”, 16 дугаар зүйлийн 16.5.5-д “Төсвийг үр ашигтай хэмнэлттэй байхаар зарцуулах” гэсэн заалтууд болон санхүүгийн тайлангийн аудитын “нийцсэн бөгөөд зохистой байх”, “эрх ба үүрэг” гэсэн батламж мэдэгдлүүдийг хангахгүй байна.

Шийдвэрлэсэн нь: Төрийн аудитын тухай хуулийн 21 дүгээр зүйлийн 21.2 дахь заалт болон МУЕА-ын 2020 оны А/95 дугаар тушаалаар батлагдсан “Албан шаардлага өгөх, төлбөрийн акт тогтоох журам”-ын 4.2.3.8-д “Төрийн аудитын тухай хуулийн 21 дүгээр зүйлийн 21.2-т заасан бусад нөхцөл байдал үүссэн” бол төлбөрийн акт тогтооно гэсний дагуу шийдвэрлэв.

5.2 Албан шаардлага

1. Илрүүлэлт: Шилэн дансны цахим хуудсанд 5 сая төгрөгөөс дээш орлогын 28 мөнгөн гүйлгээ болон 5 сая төгрөгөөс дээш зарлагын 12 гүйлгээг байршуулаагүй зөрчил илэрлээ. Энэ нь Шилэн дансны тухай хуулийн 4 дүгээр зүйлийн 4.1.1-т “мэдээлэл үнэн зөв, бодитой, иж бүрэн байх”, 6 дугаар зүйлийн 6.1-д “Энэ хуулийн 3.1.1, 3.1.2-т заасан байгууллага, албан тушаалтан дараах мэдээллийг тогтмол мэдээлнэ”, 6.4-т “Энэ хуулийн 3.1.1, 3.1.2-т заасан байгууллага дараах мэдээллийг долоо хоногийн дотор мэдээлнэ”, 6.4.5-д “цалингийн зардлаас бусад таван сая төгрөгөөс дээш үнийн дүн бүхий орлого, зарлагын мөнгөн гүйлгээг гүйлгээ тус бүрээр, гүйлгээний агуулга, хүлээн авагчийн нэр”, 6.4.8-д “... хөрөнгө, мөнгө зарцуулах, ... шийдвэр”, гэсэнтэй нийцэхгүйгээс гадна санхүүгийн тайлангийн аудитын “Эрх ба үүрэг”, батламж мэдэгдлийг хангахгүй байна.

Шийдвэрлэсэн нь: Төрийн аудитын тухай хуулийн 21 дүгээр зүйлийн 21.2 дахь заалт болон МУЕА-ын 2020 оны А/95 дугаар тушаалаар батлагдсан “Албан шаардлага өгөх, төлбөрийн акт тогтоох журам”-ын 4.2.3.8-д “Төрийн аудитын тухай хуулийн 21 дүгээр зүйлийн 21.1-т заасан бусад нөхцөл байдал үүссэн” бол албан шаардлага өгнө гэсний дагуу шийдвэрлэв.

5.3 Зөвлөмж

Цаашид анхаарвал зохих асуудлыг тэргүүлэх ач холбогдлын дарааллаар эрэмбэлэн харуулав. Үүнд:

1. Авлагатай холбоотой асуудал

1.Илрүүлэлт: “Монголын баялаг 330” төсөл хөтөлбөрийн хүрээнд соёлын өвийг дүрсжүүлэн архив, үүсгэх ажлын гэрээ байгуулж Монголын баялаг өв соёл ХХК-д авлага үүсгэлгүйгээр 3,879.6 мянган төгрөг шилжүүлсэн байна. Энэ нь Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хуулийн 20 дугаар зүйлийн 20.2.5-д “Дансны өглөг, авлага ба төлбөрийн тооцоог хянах, ажил, гүйлгээг гарахаас нь өмнө хянан, баталгаажуулах” гэсэн заалтыг зөрчсөн байна.

Өгсөн зөвлөмж: Харилцагч байгууллагуудтай тооцоо нийлж, холбогдох анхан шатны баримтыг үндэслэн ажил гүйлгээг бүртгэж санхүүгийн тайланд өглөг, авлагыг бүрэн тусгах.

Дээрх зөрчлийн биелэлтийг Төв аймаг дахь Төрийн аудитын газарт 2024 оны 6 дугаарсарын 10-ний өдрийн дотор ирүүлнэ үү.

Аудитын явцад бидэнтэй хамтран ажилласан холбогдох ажилтнуудад талархал илэрхийлье.

6. АУДИТААР ИЛЭРСЭН БУРУУ ИЛЭРХИЙЛЛИЙН НЭГТГЭЛ

Санхүүгийн тайлангийн аудитын алдааны нэгтгэл

/мянган төгрөгөөр/

Алдааны товч утга	Нийт алдаа		Мэдээллийг тусгахгүй орхигдуулсан		Буруу тусган илэрхийлсэн		Үүнээс				Зөвлөмж	
							Залруулсан		Залруул аагүй			
	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн
Санхүүгийн тайлангийн бүрэлдэхүүн уялдааг тулгаж үзэхэд мөнгөн гүйлгээний тайланд төсвийн хөрөнгөөр худалдан авсан биет бус хөрөнгийн дүнг салгаж тайлагнаагүй.	1	100,963.2			1	100,963.2	1	100,963.2				
Үндсэн хөрөнгийн тодруулгын тайлангийн худалдан авсан дүнг мөнгөн гүйлгээний тайлангийн хөрөнгийн зардалтай тулгахад 9,515.9 мянган төгрөгөөр зөрүүтэй байна	1	9,515.9			1	9,515.9	1	9,515.9				
"Монголын баялаг 330" төсөл хөтөлбөрийн хүрээнд соёлын өвийг дүрсжүүлэн архив, үүсгэх ажлын гэрээ байгуулж Монголын баялаг өв соёл ХХК-д авлага үүсгэлгүйгээр 3,879.6 мянган төгрөг шилжүүлсэн байна.	1	3,879.6	1	3,879.6			1	3,879.6			1	3,879.6
Дүн	3	114,358.7	2	110,479.1	2	110,479.1	3	114,358.7			1	3,879.6

Санхүүгийн тайлангийн аудитын зөрчлийн нэгтгэл

(мянган төгрөгөөр)

Зөрчлийн товч утга	Нийт зөрчил		Үүнээс									
			Төлбөрийн акт		Албан шаардлага		Зөвлөмж		Хариуцлага тооцуулах албан шаардлага		Хууль, хяналтын байгууллагад шилжүүлсэн асуудал	
	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Албан тушаалтны тоо	Тоо	Дүн
Шилэн дансны тухай	1				1							

хуулийн хэрэгжилтийг хангаж ажиллаагүй.		649,440.4				649,440.4					
Улс төрийн албан хаагчдад орон нутгийн нэмэгдэл олгосон.	1	12,649.6	1	12,649.6							
Нийгмийн даатгалын шимтгэлийн алдангийг төсвөөс төлсөн.	1	805.5	1	805.5							
Дүн	3	662,895.5	2	13,455.1	1	649,440.1					

Монгол улс, Төв аймаг, Зуунмод сум
6 дугаар баг, Төрийн захиргааны 2 байр
Утас: +976 70272582, +976 70273204
И –мэйл: tuv@audit.gov.mn, Вебсайт: www.audit.mn